

Henning Wegner Christoph Wegner

Quod bene & feliciter cedat pro germana veritate, req[ue] vera Aequo-bono ex bene deliberato & unanimi ICtorum decreto Academiae Rosarum de Nova Innocentii III. Constitutione in Saepe X. de restit. spoliat. male formata & peius a plerisq[ue] intellecta

Rostochii: Myliander, 1608

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn728668068>

Druck Freier Zugang

H. Wegener (Ch. Wegener) ^{Text.} / a

R. U. nr 1608.

18
Quod bene & feliciter cedat

pro
germana veritate, req; vera
Equo-bono

ex
benè deliberato & unanimi Jctorum decreto
Academiae Rosarum

de
NOVA INNOCENTII III.
CONSTITUTIONE

in
C. Sæpe X. de restit. spoliat.
malè formatâ & pejus à
plerisq; intellectâ

Preside
HENNINGO WEGENERO I.U.D.
fratre meo

ope divina adjutus
publicum certamen subibo

CHRISTOPHORUS WEGENERUS, R. B.

Disputationis initium fiet hora 6. matutina
26. die Martij.
in auditorio magno.

ROSTOCHII,
Ex Typographia Stephani Myliandri
ANNO MDCCVIII.

*Socijs Do. Joannem Christian ad examinationem hujus
subiomi omniè invitât &*

SERENISSIMO ET CELSISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,
DN. IOACHIMO FRIDERICO,

MARCHIONI BRANDENBURGENSI, S. ROM. IMPERII Archicamerario, & Electori Septemviro potentissimo: Prussiae, Sierini, Pomeranorum, Cassuborum, Vandalorum, nec non Silesiae Crosnensium &c. Ducis, Burggravio Norimbergensi, & Principi Rugiae &c.

Domino meo Clementissimo.

IN re magna, magno patrono opus est, Elector & Princeps Serenissime, pro veritate, patrono veritatis, quo illustrissima tua celsitudine novi nec majorem, nec certiozem. Hunc ego non implorem huic disputatiunculae? quam ad tenenda justitiae vestigia; ad vitanda vero injustitiae devia speciem illius assumentis, totam directam apparet. Existimavi autem hac potissimum in re primum specimen certaminis ejusmodi edendum. quod haecenus in ea simile subiverit nemo. & tamen maturè facum istum patefieri tantum refert, in quantum genuinam justitiam tribunalibus praesse reipub. salus requirit. tum etiam quod non ita pridem advocatus quidam non vocatus, in negotio Buhniano, ista constitutione vehementissimè abuti, & adversè partis; imò iudicis ipsius famam lacerare non erubuerit, nec dubitaverit istis calumnijs Vestram Illustrissimam Celsitudinem patronum laudare, mendacio patronum veritatis. cum tamen nec primo Prussiae Ducè ALBERTO, optimo Principe, in Actis pepercerit, quin spoliatozem, Praedonem, quid non? nominarit & proclamarit. Eius principia ad unum omnia confello thesibus huiusce. Quarum patrocinium tanto lubentius & clementius recipiet Serenissima Vestra Celsitudo, quanto magis sunt pro defendenda veritate germana, pro retundendis calumnijs, adversus Principes Prussiae, adversus summos ibidem justitiae administratozes, adversus alios viros bonos & laudabiles. & quod non contumelijs sed argumentis fidant. Sicq; omnino mihi faciendum ratus sum, & hoc debere me illustrissimae domni Brandenburgensi. quod & in patriam meam, & in parentes meos, & in me ipsum quoq; summa ejusdem constarent beneficia. Eam precor Jehova diutissimè servet incolumem.

Illustrissimae Vestrae Cels. Subiectissimus
Christophorus VVegeuerus.

Disputatio
ad c. sepè. de restitut.
spol.

THESIS I.

Ure civili contra tertium, etiam mala fidei possesorem, nequit agi remedio recuperanda.

2. *Per hoc autem capitulum, recipiens scienter rem invasam à spoliatore, tenetur eam spoliato restituere, licet non probet dominium. ut summat Panormitanus rectè.*
3. *De equitate capituli videndum est. si propter eam fortè & in terris imperij à jure civili recedendum sit.*
4. *In ijs autem locis, ubi nec civile jus, nisi propter equitatem sequimur; nec canonicum, quàm quatenus usu receptum, magis necessaria hac quaestio.*
5. *Et in terris imperij non ligant decreta Pontificum legis ferenda potestate, sed diuturno usu.*
6. *Hic probandus est ab allegante. aliter stamus juri civili.*
7. *Si in imperio probari possit usus hujus capituli, mea nunc disputatio non est futura, de non observando jure isto; sed tanquam iniquo abrogando.*
8. *Ratione autem sua, & alibi jus civile canonico censeo præferendum.*
9. *etiam ab Ethnicis profectum.*
10. *etiam præferendum inter Christianos.*
11. *semper, semper. etsi dicat Canonista versari periculum animæ.*
12. *Hoc Theologi nostri intelligunt melius.*

13. *Isto prae-textu omnem paulatim ad se jurisdictionem Pontifex. quam tamen ei negarat Salvator ipse.*
14. *Pesset eodem & Episcopus noster. sed non justo. quod noverit ipse. nec velit igitur.*
15. *Theologi curent caelestia; temporalia Jurisprudenter decidenda relinquunt. Tabula secunda horum magis propria, ex sententia Alberici Gentilis.*
16. *Utamur in foro fori terminis fori, terminis ubiq; proprijs.*
17. *Poli leges impossibile est aptari ad forum mundanum.*
18. *quis potest servare? Et debemus tamen leges servare; & Legulator ferre ejusmodi, quae possint servari.*
19. *Ergo rectissime dictum eo sensu: Lex non curat de peccato. nec valet argumentum: Peccas possidendo. Ergo cogendus ut restituas ei, quem nondum constat dominum esse.*
20. *Is vero si & ipse recipiendo peccaret? sciens rem non suam se recipere.*
21. *Hoc magis peccatum. Plus est auferre, quam non dare. Ergo hoc magis vitare debebat Pontifex.*
22. *Alter etiam, dum restituit, sed invitus, an non peccatum auget? si non sponte rem alienam restituere peccatum est.*
23. *Quid utilitatis est, quando etsi restituat, id ei ad vitandum peccatum non proficit. Stultum per vim aggredi, quod per vim nequit effici.*
24. *Ausim dicere, nullum esse hic peccatum non restituentis.*
25. *Non peccat qui jure suo utitur. Hic autem possessor jus nactus est tenendi rem, quoad legitime à domino evincatur.*
26. *Alter si nequeat probare dominium, non habet jus evincendi ab hoc. Hic ergo habet retinendi.*
27. *Et in illis tamen terminis decidit Papa, cum nequit dominium probari.*

28. Si Tertius peccat, Deo peccat, non homini.
29. Fateor, non bene primum illum à secundo dejectum.
30. sed dico; nec bene tamen primo contra tertium interdictum dari.
31. quippe tertius non dejecit. Delicta suos teneant auctores.
32. Ait quidem glossa, istud vitium reale esse, quod omnem possessorem sequatur. quod admitto.
33. et addo, non aliter tamen, quàm cum re, & rei respectu sequi.
34. Hujus verò privilegio, tanquàm sua, frui qui vult, doceat suam esse, id est, probet dominium, & agat petitorio.
35. Dicam etiam istud glossæ de usucapione dictum, non de interdicto. quæ replicatio illà subtiliore planior.
36. Panormitanus clarius dicendo, istum tertium teneri etiam proprio delicto, quia se scienter intrusit in possessionem vitiosam: dicit quidem secundum mentem Pontificis: sed ideo & commentum ejusdem.
37. In quem tandem is tertius recipiens deliquit?
38. Non in primum. quippe quem ipse non dejecit.
39. Non in secundum, à quo sponte exhibente recepit.
40. An ideo in primum, quod sciens rem illi ablatam recipiat?
41. In privatis actibus, non facile scire tertius potest, quid inter primum & secundum actum sit aut etiamsi sciat, dissimulare debet, ne curiosus videatur, inquit alicubi Paulus.
42. Itane vero spoliatus, per spoliatorem in alium re translata, dum adversus possessorem ex nostra sententiâ non subvenitur per restitutionis beneficium eidem spoliato, commodo possessionis amisso, propter difficultatem probationum juris, proprietatis amittet effectum?
43. Sape contingit, ait Innocentius.

44. Per jus nunquam contigit. Per te, Innocenti, potuit, ignorantem juris.
45. Rigorosum Paulum Jureconsultum facis, negantem interdictum contra tertium.
46. Te autem impostorem, & in hoc:
47. et in illo, quod ais, contra deicientem de jure civili non subveniri. Nobis nunquam id impones.
48. Idem Paulus docere te potuit discere volentem, si vi me dejeceris, quamvis sine dolo & culpa amiseris possessionem, te tamen damnandum esse quanti mea interfit. quia in eo ipso culpa tua praecessit, quod omnino vi dejecisti, aut vi aut clam fecisti.
49. An non sic satis subvenitur dejecto contra deicientem?
50. An magis aduersum tertium ei subveniri potest? cum in interdicto unde vi, tanti semper condemnatio facienda sit, quanti interfit possidere.
51. An adhuc Paulus, aut jus civile iniquum? Tu potius tam equi juris censor iniquus.
52. Contra tertium si id Papa non constituisset in hoc nostro capitulo; ullo aliquod remedium possessorium constitutum negarem, cum negante Panormitano, contra affirmantem glossam & Gofredum.
53. Ne in hoc ipso quidem contra tertium quemvis constitutum existimare debemus.
54. Sine eo tria spoliato probanda essent; Possessio, dejectio, & hanc a reo convento factam esse.
55. Eo a stante, duo priora inprimis.
56. Ultimo loco probandum erit, reum conventum esse mala fidei possessorem, & gnarum violentiae.
57. Quid si res per multas manus ambulaverit? juxta Innocentium, nihil refert.
58. saltem id limitetur ex mente Panormitani & Angeli in consilijs, cum unus eorum ignarus fuit violentia.

59. Ter.

59. *Tertium in bona fide existentem spoliatum, prius spoliato præferri contra Ripam Menochium laudamus.*
60. *Contra tertium bona fidei possessorem, titulum inprimis, nec hoc, nec aliud remedium recuperanda dari, verissima & communissima Interpretum sententia.*
61. *Primus si contra secundum ex spolio egerit & obtinuerit, sententiam contra tertium possidentem, præsertim bona fidei possessorem, executi ut mandari debere fatuus pronunciaverit.*
62. *Ne agi quidem potest etiam contra bona fidei possessorem ex hoc capitulo, post mala fidei factum. In quo Ripam Corasium & Menochium contra Panormitanum sequimur.*
63. *Ne contra eum quidem, qui ab initio est mala fidei, si ignarus sit violentia.*
64. *Quod probare eum non teneri contra Hostiensem defini-
mus cum communi.*
65. *Multo minus contra eum, qui probare paratus sit, culpam suam actorem, aut sine violentia, possessione cecidisse.*
66. *Nec contra illum, qui docere velit actorem dominum non fuisse cum deiceretur: aut in ea causa, ut res ab eo, in spoliato-
rem jure transferri debuisse, & receptam transferre teneatur.*
67. *Qui à magistratu spoliatus est, ut magistratu, ipsum ma-
gistratum de spolio convenire non posse, jam dixit Molinaus an-
te nos.*
68. *Propius ad rem est, si possit eum, cui ut creditori spoliati,
rem spoliatam magistratus in solutum dedit? quod fortius nego.*
69. *Nec enim nocere debet factum magistratus ei, qui suum
recepit: nec obtinendi modum magistratui præscribere debuit
aut potuit.*
70. *Spoliatus autem negans de magistratu hoc casu, quod de
reo affirmat spolium, sibi contraria dicit, nec idcirco audiendus.*
71. *Quibus autem casibus datur contra tertium hoc reme-
dium, rem cum sua causa restituendam puto.*

Rem

72. *Rem ipsam. si exiet. si non, nec alienum est à textus nostri sententia asimationem.*
73. *Ejus vero nomine qui negat in spoliatoris bona immisionem faciendam, si se offerat solutioni, iudex est aequissimus, nec ullam in legem impingit.*
74. *Solutionem autem intelligo, non numerum tantum pecunia, sed & chirographorum à spoliato datorum non controversorum: Item debitorum aliorum similium.*
75. *Debitum enim debitori debet esse moneta quàm maximè acceptabilis.*
76. *Si debitum controversum per debitorem hætenus stetit, quo minus liquidaretur, ipsum quoq; pro liquido agnoscam cum Jcto.*
77. *Sed & sine hoc, posset executione possessorij tantisper suspensa iudex debitum liquidare, præsertim urgentibus alijs etiam circumstantijs.*
78. *Nam & aliàs scribit Stafileus, esse in iudicis potestate, procedere tam super petitorio quàm possessorio, si visum fuerit illi magis conducibile, & utile partibus, ut parcatur impensis superfluis.*
79. *Melioramentorum sane ratione etiam adhuc liquidandorum, rem ipsam quoq; retineri posse, verè defendit Menochius.*
80. *Defendemus amplius, in hoc remedio compensationi hodie indistinctè locum esse, ita ut est in rei vindicatione.*

Coronis sit,

Publico libello famam alicujus etiam nomine suppresso lacerantem pæna capitali teneri. Indicantem autem & redargentem non reprehensione, sed laude & præmio dignum, si dignus est Ulp. cui fidem habeamus.

59. *Tertium in bona fide existentem spoliatum
preferri contra Ripam Menochium laudamus.*
60. *Contra tertium bona fidei possessorem, tu
nec hoc, nec aliud remedium recuperanda a
communissima Interpretum sententia.*
61. *Primus si contra secundum ex spolio ege
sententiam contra tertium possidentem, prefer
sorem, executioni mandari debere satius pro
62. *Ne agi quidem potest etiam contra bon
ex hoc capitulo, post mala fidei factum. In quo
& Menochium contra Panormitanum sequimur.**
63. *Ne contra eum quidem, qui ab initio est
rus sit violentie.*
64. *Quod probare eum non teneri contra
mus cum communi.*
65. *Multo minus contra eum, qui probare
sua auctorem, aut sine violentia, possessione cec
66. *Nec contra illum, qui docere velit actor
fuisse cum deiceretur: aut in ea causa, ut re
rem jure transferri debuisset, & receptam tran
67. *Qui a magistratu spoliatus est, ut magi
gistratum de spolio convenire non posse, jam dix
te nos.***
68. *Propius ad rem est, si possit eum, cui u
rem spoliatam magistratus in solutum dedit? qu
69. *Nec enim nocere debet factum magistr
recepit; nec obtinendi modum magistratui p
aut potuit.**
70. *Spoliatus autem negans de magistratu
reo affirmat spolium, sibi contraria dicit, nec ia
71. *Quibus autem casibus datur contra t
dium, rem cum sua causa restituendam puto.**

